

Antón Costas

El dol pel bipartidisme

Per què ha fracassat la formació de govern? Què passarà en les noves eleccions? Si els resultats són similars als anteriors, tal com pronostiquen les enquestes, els mateixos líders seran capaços de fer el que no han fet ara? Si no fos així, aniríem a unes terceres eleccions? Suposo que tots ens estem fem preguntes d'aquest tipus.

Per la meua part, he d'admetre que m'he equivocat. Havia apostat seixanta a quaranta que al final hi hauria govern nou. A aquest pronòstic em porten dues coses. D'una banda, que la incertesa sobre com quedaria cada partit en unes noves eleccions (el "vel d'ignorància") portaria els líders a no arriscar-se i pactar. De l'altra, que la necessitat de noves regles constitucionals de convivència i de funcionament de la democràcia i de l'Estat afavoria el pacte. No ha estat així. Però potser no m'he equivocat tant i tot és perquè només s'ha jugat la primera part i encara no s'ha acabat el partit.

Fem-nos una altra pregunta: no han pactat perquè no en saben o perquè encara no ho podien fer?

Una primera resposta és perquè no en saben. A Espanya, no hi ha cultura de pacte en els partits polítics. I no n'hi ha perquè fins ara no la necessitaven. Per tant, com diu el refrany, no es pot demanar la lluna en un cove.

Al llarg d'aquests quaranta anys de democràcia parlamentària els votants han donat suport a un bipartidisme gairebé perfecte, potser per no tornar a caure en el desordre que va caracteritzar la Segona República. En les escasses ocasions en què el resultat electoral no va ser del tot contundent i algun dels dos grans partits va necessitar alguns suports per a la investidura no es van buscar pactes, sinó acords puntuals amb un altre partit petit; en general, amb nacionalistes o regionalistes.

Però aquests acords no eren pactes que exigissin seure al voltant d'una taula durant setmanes per elaborar un programa comú. N'hi havia

prou amb un simple intercanvi de favors amb l'objectiu d'aprovar una cosa concreta, ja fos la investidura, els pressupostos o qualsevol altra mesura. Els governs de Jordi Pujol van donar nom a aquest tipus d'acords concrets: *peix al cove*.

Però hi ha una altra explicació, que no és excloent amb l'anterior, sinó complementària: no hi ha hagut acord perquè encara no era el moment per fer-ho. Per-

Els líders polítics s'esperen a veure si en la segona volta els votants confirmen el certificat de defunció

metin-me que formuli el meu argument d'una manera col·loquial.

L'assertió "el rei és mort, visca el rei" només val per al bipartidisme. Quan un partit perdia, l'altre ocupava immediatament el govern. Però això ha canviat. En les eleccions del 20-D els espanyols vam decidir expedir el certificat de defunció del bipartidisme. Tanmateix tota mort necessita un procés de comiat, de dol. Té

una funció terapèutica. És necessari per acomiadar-se del vell –especialment quan ha durat tant– i per adaptar-se a les noves circumstàncies. I això requereix algun temps. Des d'aquesta perspectiva, el que ha tingut lloc en el quatre mesos que han passat des del 20-D és el dol pel bipartidisme.

Els ciutadans també sabien que el dol pel bipartidisme era necessari i inevitable. Com es pot explicar, si no, la relativa serenitat i recolliment amb què s'han comportat al llarg d'aquests quatre mesos? I el mateix ha passat amb els *mercats*, que no han donat mostres d'un especial desassossec.

Tot i això, és veritat que sembla que els nostres líders polítics encara no estan del tot convençuts que la defunció és definitiva. Volen comprovar que el cadàver és ben mort, no sigui que només s'hagi tractat d'una catalèpsia. Esperen a veure si en la segona volta els votants confirmen el certificat de defunció. Hi ha un factor addicional que em fa pensar que el que hem vist durant aquests quatre mesos ha estat el dol pel bipartidisme, i és el fet que tots els partits es disposen a jugar la segona part del matx amb els mateixos líders i equips. Tot i això, hi ha senyals que ho fan amb una nova mentalitat i predisposició a l'acord. Tot i que competiran durament per ser els primers, saben que ara, una vegada que el dol s'ha acabat, caldrà pactar.

Quin tipus de pactes? De dos tipus. D'una banda, una gran coalició a quatre per tal d'acordar les noves regles bàsiques per a la convivència, la millora de la democràcia i el funcionament de l'Estat autònom. De l'altra, una petita coalició per governar el dia a dia.

La idea de gran coalició dels dos grans que ha defensat el Partit Popular encara és molt deutora del règim bipartidista. El Partit Socialista Obrer Espanyol sap que en aquest tipus de coalició el peix gran sempre es menja el petit.

Per tant, caldrà buscar altres coalicions. La solució, d'aquí un mes.●

JAVIER AGUILAR

A. COSTAS, catedràtic d'Economia de la Universitat de Barcelona

Pilar Rahola

Correbous i violència

La violenta agressió a Aïda Gascón, presidenta de AnimaNaturalis, i a la seva companya Yasmina Moreno, quan estaven gravant un correbou a Mas de Barberans per tal de saber si s'incompleix la normativa (com tant sovint passa), només és culpa dels agressors. És a dir, tant des de la perspectiva ètica com penal no es pot culpar tot el col·lectiu que estava veient l'espectacle del que feien quatre brètols violents. Dit això, i vist el vídeo de l'agressió, realment no hi ha culpa col·lectiva? O quanta culpa subtil i còmplice està repartida entre els qui veien l'espectacle?

La meua resposta: molta. Primer perquè parlem d'un espectacle violent per ell mateix, basat en la tortura d'un animal innocent considerat simple carn de fira, sense respecte per la seva vida ni empatia pel seu patiment. La crueltat es pot disfressar de moltes maneres –tradicció, valentia, cultura–, però només és crueltat. I no hi ha cap dubte que els correbaus en totes les seves variants, especialment quan els posen foc a les banyes o els estiren amb cordes, són pura, simple i primitiva crueltat. No hi ha cap bellesa ni d'humanitat en una festa que estressa i

Durant l'agressió a les animalistes, el públic dels correbaus aplaudeix i anima els agressors

maltracta un animal i, en conseqüència, el gust per aquesta mena d'espectacles és massa a prop del gust per la violència, encara que només sigui com a observadors.

I en el cas concret de l'agressió a Mas de Barberans (no és l'únic lloc on els animalistes han patit insults i agressions) és evident que hi ha una culpa que transcendeix els violents i assenyala els que observaven l'agressió. Durant tota l'estona que les noies són estomacades, la major part del públic s'ho mira encantat, aplaudeix i fins i tot anima els agressors, i l'agressió només s'atura quan uns responsables de l'espectacle hi intervenen. No hi ha ni un sol veí de cadira que s'aixequi per aturar els cops i fins i tot alguns s'afegeixen a la festa de colpejar les noies, estirar cabells i trencar càmeres. Durant tota l'agressió, els crits d'"olé, olé!" són la música del desgavell, és a dir, la música de l'ésser humà quan perd la seva condició i es converteix en una massa cridanera i amorfa. Allò del silenci dels bons... o no tan bons.

Ho podem justificar de moltes maneres, però els correbaus no tenen cabuda si és que ens creiem allò de fer un país millor. Ni Catalunya ni cap nació decent no pot emparar legalment el maltractament dels animals, i si ho fa, perd part de la seva decència. Un dia o altre, més d'hora que tard, els catalans haurem de fer un pas endavant i prohibir tot espectacle que usa els animals com a sac de boxa de les baixes passions humanes. Hem d'acabar la bona feina que vàrem fer quan vàrem prohibir els toros. Però la vàrem fer a mitges, incapaços de frenar la tortura amb barretina. I, com és ben sabut, les bones intencions, com els embarbous, no poden ser a mitges. Els correbaus són una vergonya catalana, i hi hem de posar fi.●

Daniel Arasa

Família i sexe

El dia 15 de maig és el dia Internacional de la Família instaurat per l'ONU, i en els propers dies Barcelona serà la seu de diversos actes i gales en què es pronunciaran conferències i es lliuraran els premis cinematogràfics Família, els empresarials i els de Lluitadors per la Família, promoguts per diverses entitats que treballen en aquest camp.

En totes les enquestes que pregunten què valoren més les persones hi ha inequívocament el mateix resultat: la família hi ocupa el primer lloc. Sense excepció, a tot el món i en tots els grups d'edat, inclòs el dels joves, sempre més fluctuant i imprevisible.

Tractar de la família és fer-ho de la persona en si mateixa, és per això que hi ha milers de vessants possibles i resulta

interminable aprofundir en cadascun, però em centraré en una aportació recent. La revista científica *Applied Research in Quality of Life* publica un estudi dels professors Félix Nieto i Maria da Conceição Pinto, de la Universitat de Porto, que conclou que la millor vida sexual és la que es viu en el matrimoni quan van units l'amor i l'obertura a la vida. En aquest cas, no es tracta d'una afirmació de l'Església catòlica o de comunitats protestants, encara que coincideixi amb el que ensenyen.

Els dos psicòlegs van utilitzar una mostra de 1.283 persones adultes. L'objectiu era estudiar altres aspectes de les relacions familiars, però els va sortir aquesta conclusió de manera imprevista. Resulta que les persones que van a l'església són més felices i estan més satisfes-

tes de la seva vida sexual que les no religioses. Ser persona religiosa afavoreix la vida emocional... i també la sexual.

No és el primer estudi que arriba a unes conclusions similars. Un informe del 2013 de la Universitat de Chicago assenyala que per aconseguir una vida sexual satisfactòria s'han d'implicar tots els aspectes de l'ésser humà –els emocionals, intel·lectuals i fins i tot espirituals–, a més dels físics. El plaer sexual més gran es produïa en persones casades que assistien a l'església almenys un cop cada setmana.

Altres estudis més coneguts conclouen que la millor salut mental i una satisfacció més gran en la vida es dona en la vida matrimonial. Trenquen esquemes segons els quals el gaudi més gran de la sexualitat era en el sexe pel sexe.●